

ברכת המצויה של ברכת כהנים
הרבי אלחנן אשר הכהן אדרל

1) תלמוד בבלי מסכת מגילה דף כז עמוד ב

שאלו תלמידיו את רבי אלעזר בן שמואל: ומה הארכת ימים? אמר להם: מימי לא עשית קפנדريا בבית הכנסת, ולא פסעתך על ראשי עם קדוש, ולא נשאתי כפי بلا ברכה.

2) תלמוד בבלי מסכת סוטה דף לט עמוד א

שאלו תלמידיו את ר' אלעזר בן שמואל: מה הארכת ימים? אמר להן: מימי לא עשית בית הכנסת קפנדريا, ולא פסעתך על ראשי עם קדוש, ולא נשאתי כפי بلا ברכה. מיי מברך? אמר רבי זירא אמר רב חסדא: אשר קדשנו בקדושתו של אהרן וצונו לברך את עמו ישראל באהבה.

3) חז"ושי הריטב"א מסכת מגילה דף כז עמוד ב

ואל נשאתי כפי بلا ברכה. פי כהן היה וכשעת נשיאות כפים מברך אשר קדשנו בקדושתו של אהרן וצונו לברך את עמו ישראל וכדאיתא במסכת סוטה (ל"ט א') בהדי דמייתי לה להאי ואמרין מיי מברך אמר רב חסדא אשר קדשנו וכו'. ולא ידענא מיי חסידותה בהאי דהא משמע דהאי ברכה חובה היא לכל כהן מברך, ודילמא היא גופה קמ"ל לכל כהן המברך אותה מתברך ומאריך ימים

4) בית הבחרה למאררי מסכת סוטה דף לט עמוד א

ומברכין כל אחד מהם בא"י אמר"ה אשר קדשנו בקדושתו של אהרן וצונו לברך את עמו ישראל באהבה ואף על פי שאין הברכה מעכבה מ"מ הידור מצוה הוא ואחד מן החכמים שבchezmo שלא עשה בבית הכנסת קפנדريا ולא פסע על ראשי עם קדש ולא נשא כפיו بلا ברכה

5) בית הבחרה למאררי מסכת מגילה דף כז עמוד ב

ומהם שהיה כהן והיה משבח את עצמו שלא כפי بلا ברכה ו"י"מ בה שאע"פ שנשא את כפיו פעם אחת כל שהלה מוזמן לו לישא פעם אחרת אף באותו היום היה חזר וمبرך וברכה זו היא אשר קדשנו בקדושתו של אהרן וצונו לברך את עמו ישראל באהבה ואין זה נראת דמאי רבותה ודאי כך הוא הדין לברך כל זמן שנושא את כפיו כמו שביארנו אלא נראה שהוא אמרה על מה שאמרו בשעת עלייתו אומר יהי רצון שתהא ברכה זו תקנה וכך מהדר אפיה אומר רבנן העולמים עשינו מה שגורת עליינו וכו' והיה משבח את עצמו שהוא מוסף בה בברכה ארוכה עד שمرאה מתוך דבריו חבה יתרה ואהבה עזה לעם

6) תלמוד בבלי מסכת סוטה דף לט עמוד ב

א"ר זירא א"ר חסדא: אין הקורא רשאי לקרות כהנים - עד שיכלה אמן מפי הציבור; ואין הכהנים רשאי להתחילה ברכה - עד שיכלה דיבור מפי הקורא

7) שולחן ערוך אורח חיים סימן קכח סעיף יא, וסעיף יג

כשמחויזין פניהם לפני העם, מברכין: אשר קדשנו בקדושתו של אהרן וצונו לברך את עמו ישראל באהבה.

מתחלין הכהנים לומר: יברך. הגה: וי"א שגם מלת יברך יקרא אותו ש"צ תחללה (טור ור"נ פ' הקורא והגאות מימיוני) (וכן נהגים בכל מדינות אלו), ואח"כ מקרא אותו ש"צ מלה במליה, והם עוננים אחורי על כל מליה עד שייסימו פסוק ראשון, ואז עוננים הציבור: אמן; וכן אחר פסוק ב'; וכן אחר פסוק ג'.

8) ביאור הגדר"א אורח חיים סימן קכח סעיף יג

מתחלין כי. ממש"ש ל"ט ב' ואין הכהנים כי מפי הקורא ור"ל יברך עד שישים הקורא כהנים שאין הברכה מעיקר דין נasma"ש א' ולא נשאתי כי ואם איתא Mai Ribotah: ו"א כי. שמשמעותם אברכת אקב"ו כי קאי:

9) טורי אבוי מסכת מגילה דף כו עמוד ב

ואה דקאמר ולא נשאתי כפי בלא ברכה אף על גב דכיון מברך קוד' נשיאת כפים כדאמריו בפ"ז דסוטה (דף ל"ט).
שמא מתחילה לא תיקנו ברכה קודם נשיאת כפים ור"א הוא דתיקון לברכך, דהרביה מצות מצינו שאין טעוני ברכה.
וכן נראה קצת שם בפ"ז דסוטה דמיית לה להא דשאלת את ר"א ושואל וגמרא Mai מברך משמע דמדור"א איתא דין
ונשיאת כפים צריך לברך.

10) מהרש"א היודיעší אגדות מסכת מגילה דף כו עמוד ב

ואמר ולא נשאתי כפי כת"ד ה"א אין הכהן צריך לברך כיון שאין זו המצוה אלא לטובתן של ישראל שתחול ברכת
הקדוש ברוך הוא על ישראל כמו שאנן אמרם.

11) שו"ת אגרות משה אורח חיים הלך ג סימן יז

להרצין מה שהשתבחה ר"א בן שמואל במה שלא נשא כפיו בלא ברכה ד' מרחשון תשכ"ג. מע"כ יידי הדר"ג מהר"ר
אפרים גריינבלאט, שליט"א.

ומה שהקשה כתר"ה בסוטה דף ל"ט שהשתבחה ר"א בן שמואל שלא נשא כפיו בלא ברכה, שפרש"י בלא ברכה דעת
מצות נשיאות כפים, שפרש הגمرا שתיקף ממשי מברך או ר"א ח' אשר קדשו נבקדוותו של אהרן וצונו לברכך
שהיא ברכה על המצוה שפשיטה דמחויב לברכך כמו על כל המצאות שתיקנו לברכך וכל הכהנים מברכים זה, ולא
שייך להשתבח בדבר המחויב ועוד לומר שבשביל זה הארכיך ימים, היא קושיא גדולה.

ועיין במהרש"א מגילה דף כ"ז בח"א שכותב דזה אמין דאין הכהן צריך לברך כיון שאין זו המצוה אלא לטובתן
של ישראל שתחול ברכת הקדוש ברוך הוא על ישראל כמו שנאמר ואני אברכם, וכונתו נראת דהוא"א דהוא רך
כהקשר מצוה לבנות הסוכה ועשיות החפילין ועשיות הציצית למ"ד חובת גברא דין מברכין כדאיתא במנהות דף
מ"ב, משומן דין מעשה זו גמר המצוה, שלכן בנ"כ כיון שמסיק הקרה ואני אברכם היה מקום לומר זגמר המצואה
הוא ברכת הקדוש ברוך הוא שיתן לישראל ע"י ברכת הכהנים, שנמצא שברכת הכהנים הוא רק הקשר והתחלה
ואינו גמר מצואה, והווריך להשミニעו דMBERCIIN הכהנים על מצואה דנו"כ. והטעם פשוט דכיון שע"י אדם לא נשאה
יותר הוא גמר מצואה. וגם משומן שואני אברכם נדרש בחולין דפ"ט לר"י ישמעאל שהקב"ה מברך לכהנים, ולר"ע
הוא שהקב"ה מסכימים על ידם לברכך גם בעצמו לישראל, ופשוט שגם לר"ע הוא ברכת מיעוזת מהקב"ה לא רך
שעשה בקשת הכהנים בברכיהם, וזה ארך"ע לדמננו ברכת לישראל מלכון מפי הנים מפי גבורת לא למדנו, ואם כוונת
ר"ע הוא על מה שהקב"ה יעשה בברכת הכהנים לא היה צריך ע"ז קרא, וכיון>Status להכהנים לברכך ודאי אינו רך
אמירת דברים בועלמא אלא שהוא הבטהה לקיים ברכיהם, אלא שכונת ר"ע הוא שוגם הקדוש ברוך הוא עצמו
MBERCIINותם ג"כ בלבד הקיים והברכה, א"כ אין זה גמר מצאות הכהנים אלא ברכה פנוי עצמה מהגבורה. אך אף אם
ניאל לר"ע שיש להחשב שהוא גמר ברכת הכהנים גם מה שהקב"ה מברך בלבד הקיים כיון דהוא מברך אחר
שברכו הכהנים, מ"מ כיון שע"י אדם לא נשאה יותר הוא גמר מצואה שצריך שציריך לברך...

ולע"ד היה נראה לפרש דהיה ר"א בן שמואל משתחבה בברכה זו שעל מצות נ"כ היה מברך בעצמו ולא רצה לצאת
ברכה זו מאחרים, אף שבעל ברכות המצאות היה יוצא גם מאחרים. ועיין במג"א סימן קכ"ח ס"ק י"ז שהביא
מהמבי"ט שכולם מברכין ואין אחד מברך והאחרים יענו Amen ויצאו בברכיהם, ונתן טעם מפני הטירוף, והוא הרבה
שלא חשו להא דטירוף והוא השתחבה שחש לה, וגם קיבל שכר אריכות ימים ע"ז מפני שהיא טרוף וכשראו מר"א
בן שמואל רצה לצאת אלא היה מברך לעצמו התחליו גם כולם לסתה נגון ששבבilo נתיקים המצואה כתיקונה
לכן זכה לארכיות ימים, ואולי מטעם אחריו /אחר/ צריך לברך בנ"כ כל אחד לעצמו והתחליו לנוהג כן אחר שראו
שר"א בן שמואל עשה כן. ואולי זו היא כוונת רשי", דפירוש טו"א שהוא על מה שהוא תיקון שבירכו גם בנ"כ שלא
תיקנו מתחילה, א"א לפרש זה ברשי"י מגילה /דף כ"ז/ שכותב ולא נשאתי את כפי לזרוק לברכת הכהנים לפי שהכהנים
צדריכין לברכך עין שם, ממשע מלשון זה שוגם מתחילה היו צדריכין לברכך ור"א בן שמואל ברך מה שהכהנים היו
צדריכין לברכך גם מכבר, ולכן אולי כוונתו שברך בעצמו ולא רצה לצאת מאחרים כדברתי.

ולהסוברים דיש מצוה על הישראל לחתברך מהכהנים אם צדריכין לצאת בהברכה שMBERCIIN הכהנים, פשוט שלא
שיך ברכת הכהנים שהוא אשר קדשו בקדשו של אהרן להישראלים המתברכין. אבל מ"מ אין לענות ברוך הוא
וברכך שמו שלא יהיה ערובה שהקפיד ע"ז הרבה בוגם בסדר נ"כ ואין להוסיף כלום. והנני יגידו, משה פינשטיין.

(12) המאור הקטן מסכת ראש השנה דף י עמוד ב - דף יא עמוד א

ומה שנגנו לחקוע כל התקיעות כשהן יושבין וمبرכין עליהם ברכבת התקיעה נ"ל כי לא היה כן בימי רבותינו חכמי התלמוד אלא מנהג הרוא שהנהיגו דורות האחראונים משום חולין ומשום אונסין דקדמי ונפקי מבהכ"נ ולא נטריו עד צלחותם דמוספי שלא מצליל לה ביחיד בר"ה בתלת שעי קמיהתך כדי אתה בפרקא קמא דע"ז ואפלו בצבור [נהגו]
העם לאחר ואנפושי קרובות בסודרא דימוא לפיך הקדימו בשביבן אלו התקיעות שמיושב והנהיגו לברך עליהם ברכבת התקיעה במטבע קצר ומסכו להם על מה דgresin בפסחים אמר כי רב חז"ן הטבילה ושופר אלמא יש לשופר ברכבה ומטעב קצר שם שיש לטבילה והתם בדוכתא אדחיא לה ההייא דשופר ואינמי לא אדחיא לה י"ל הא כדאית' והא כדאיתיה ואין ברכבה במטבע קצר בשופר אלא ממנగ אחראונים אבל עיקר הברכות הם הברכות של תפלה והם מלכיות זכרונות ושופרות ועליהם שנינו מי שבירך ואה"כ נתמנה לו שופר וההייא דר"י זאמר למה תוקעין ומריעין כשהן יושבין ותווךין ומריעין כשהן עומדים ענין אחר הוא כמו שאנו עתידין לבאר בסוף דברינו אבל באמת אין לנו ברכבת התקיעה מדברי רבותינו אלא ברכות של תפלה בלבד.

(13) רמב"ם הלכות תרומות פרק טו הלכה כב

כל האוכל תרומה מברך ברכבת אותו מאכל ואה"כ מברך אשר קדשו בקדושתו של אהרן וצונו לאכול תרומה, וכן קבלנו וראיינו אותם מברכין אפילו בחלה חוותה לארץ שוגם אכילת קדשי הגבול כעובדת שנאמר עבדות מתנה אתן את כהונתכם

(14) רמב"ם הלכות תרומות פרק טו הלכה כב

כל האוכל תרומה מברך ברכבת אותו מאכל ואה"כ מברך אשר קדשו בקדושתו של אהרן וצונו לאכול תרומה, וכן קבלנו וראיינו אותם מברכין אפילו בחלה חוותה לארץ שוגם אכילת קדשי הגבול כעובדת שנאמר עבדות מתנה אתן את כהונתכם

(15) משנה למלך הלכות מעשה הקרבנות פרק א

כתב הרמב"ן בהשגותיו בספר המצוות בערך הי"ב שכיל העבודות כגון היציקות ובילות פתיחות ומליקות ודכחות יידרו הרכנו כשעשה אותה מלאה עשויה ומברך עליה, והחכם בעל לב שמה שכח שם דברינו חולק זה וס"ל שלא יברך כי אם על העבודה הגדולה לבודה וכל שאר העבודות הקטנות שבה נפטרות עמה כוי ומסיים וכתב תהיה הברכה אחת על מעשה הסדר יכולו כאחת ע"כ. ואין דבריו מוכרים ואפשר שגם ריבינו מודה בזה. גם לא ידעתי אינו היא עבדה גודלה או קטנה. גם מה ששים שתהיה הברכה אחת על הסדר יכולו זה יתכן אם כל הסדר נעשה בכהן אחד אך אם כל כהן וכחון יעשה עבודה אחת למה לא יברך על העבודה שעשו. ונוסח הברכה נראה שהוא שווא אשר קדשו בקדושתו של אהרן וצונו לעשותך וכך, דומיא דברchat אכילת תרומה שכח ריבינו בסוף הלכות תרומות וכן בכל אכילת קדשים מברך ברכבה זו וכמ"ש ריבינו בראש הלכות בכוראים יע"ש:

(16) פירוש התפלות והברכות לדבינו יהודה ב"ר יקר

וזונו לבך עמו ישראל – דכתיב כה תברכו. באהבה – יש מפרשין באהבה, דכתיב כה תברכו ודוריש בספרינו פנים, זהו דרך אהבה "כי מאהבת ה' אתכם". ויש מפרשין באהבה, דכתיב כה תברכו ודוריש בספרינו פנים, זהו דרך אהבה

(17) מגן אברהם פימנו קבח ס"ק ייח

באהבה – נ"ל דפי כמ"ש בזוהר כל כהן שלא רוחם לעמאותו או עמא לא רחמן ליה לא ישא כפיו:

(18) משנה ברורה על שולחן ערוך אורח חיים סימנו קבח פסיף י ס"ק לו

שני כהנים השונים זה את זה ואפלו נדרו הנאה זה מזה מותרין לעלות ביחד ואין אחד יכול לומר לחבירו עליה אתה בשחרית ואני עלה במוסף או להיפוך כי יכול לומר אני רוצה לברך בשתייהן אבל כהן שהציבור שונים אותו או הוא שונא את הציבור סכנה הוא לכהן אם ישא כפיו (ולכן יצא מביהכ"נ קודם רצה אם אינו יכול לכוף את יצרו ולהסיר השנה מלבו) וע"ז תקנו בברכה לבך את עמו ישראל באהבה: